

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Organizator:

**Stowarzyszenie
Przyjaciół Dzieci i Młodzieży
„HARC”**

(wersja zupełna)

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”**

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

ustanowione przez: Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży HARC

(w ramach organizacji obozów, kolonii, półkolonii, zimowisk oraz zajęć z dziećmi)

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)
3. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
4. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)
5. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty - art. 92a (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.)

Spis treści

Rozdział I – Informacje ogólne

Rozdział II – Standardy ochrony małoletnich

Rozdział III – Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”

Rozdział IV – Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

Rozdział V. – Organizacja procesu ochrony małoletnich

Rozdział I – Informacje ogólne

1. WPROWADZENIE

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem. Niniejszy dokument określa standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w trakcie organizowanej formy wypoczynku oraz podczas zajęć z małoletnimi.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

1. Do wolontariatu z małoletnimi nie zatrudnia się osób mogących zagrażać bezpieczeństwu małoletnich.
2. Wolontariusze w danej formie wypoczynku/zajęć potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy na organizowanej formie wypoczynku/podczas zajęć.
3. Podejmowane na danej formie wypoczynku/zajęciach postępowania są zorganizowane w sposób zapewniający małoletnim skuteczną ochronę i nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych małoletnich.
4. Małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami.
5. Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych.
6. Małoletni są informowani w trakcie organizowanej formy wypoczynku oraz zajęć przez wychowawców/prowadzących o konieczności przestrzegania przez małoletnich obowiązujących zasad bezpieczeństwa.
7. Rodzice/prawni opiekunowie małoletniego mają dostęp od organizatora wypoczynku/zajęć wiedzę m.in. o rodzaju zapewnionej małoletniemu opieki medycznej, programie organizowanej formy wypoczynku/zajęć, wyżywieniu podczas pobytu, zasadach wypoczynku ustalonych przez jego organizatora oraz możliwości ewentualnych odwiedzin u dziecka.
8. W przypadku wypoczynku rodzice/prawni opiekunowie małoletniego powiadamiają kierownika wypoczynku o chorobach i dolegliwościach swego dziecka, a jeśli jest ono w trakcie leczenia, ustalają sposób przyjmowania przez nie leków. Informują kierownika wypoczynku o wszelkich problemach medycznych dziecka, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo i komfort dziecka lub innych uczestników.
9. Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są przez organizatora oraz kierownika formy wypoczynku/zajęć dokumentowane oraz monitorowane.

2. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ileokroć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

1. *małoletnim* (dziecku, uczestniku) – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
2. *personelu* – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w danej formie wypoczynku, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
3. *organizatorze wypoczynku* – należy przez to rozumieć Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”, z siedzibą przy ul. Zamurowej 1, 97-300 Piotrków Trybunalski;
4. *formie wypoczynku* – należy rozumieć przez to obóz, kolonie, półkolonie, biwak, zimowisko i inne, trwające dłużej niż 2 dni;

5. *zajęć z dziećmi* – należy przez to rozumieć wszelakie zajęcia edukacyjne z dziećmi
6. *kierownika wypoczynku* – należy przez to rozumieć osobę, która: kieruje wypoczynkiem zgodnie z obowiązującymi przepisami; opracowuje planu pracy oraz rozkładu dnia wypoczynku i kontroluje ich realizację; ustala i przydziela szczegółowy zakres czynności poszczególnym pracownikom; zapewnienia uczestnikom wypoczynku właściwą opiekę i warunki bezpieczeństwa od momentu przejścia ich od rodziców (prawnych opiekunów) do czasu ponownego przekazania rodzicom/prawnym opiekunom; zapewnia odpowiednie warunki zdrowotne i higieniczno-sanitarne w miejscu wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń i otoczenia; informuje o zachowaniu dzieci i młodzieży oraz ich stanie zdrowia - na wniosek rodziców / prawnych opiekunów
7. *wychowawcy* – należy przez to rozumieć osobę, która: sprawuje opiekę nad grupą małoletnich, prowadzi dziennik zajęć, opracowuje plany pracy wychowawczej grupy, prowadzi zajęcia zgodnie z rozkładem dnia oraz inne zlecone przez kierownika, zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom grupy
8. *rodzicu / opiekunie prawnym małoletniego* – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
9. *„osobie najbliższej dziecku / wychowankowi”* – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;
10. *przemocy fizycznej* – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
11. *przemocy seksualnej* – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
12. *przemocy psychicznej* – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
13. *zaniechanie* – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i / lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i / lub trudności w rozwoju;

Rozdział III – Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”

1. **STANDARD I** – *Małoletni, ich rodzice / opiekunowie prawni i personel danej formy wypoczynku znają „Standardy ochrony małoletnich”*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
2. Z dokumentem zapoznano personel pracujący w danej formie wypoczynku / zajęć z dziećmi oraz małoletnich uczestników.
3. Dokument wprowadzono do stosowania we wszystkich formach wypoczynku / zajęć organizowanych przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej organizatora www.harc.com.pl oraz w widocznym miejscu w siedzibie organizatora (tablica ogłoszeń).
5. Wszyscy rodzice / opiekunowie prawni małoletniego mają dostęp do obowiązujących „Standardów ochrony małoletnich” u organizatora oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są ponadto wśród rodziców/ opiekunów prawnych

małoletnich na spotkaniach organizacyjnych przed rozpoczęciem danej formy wypoczynku / zajęć

6. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie pierwszego spotkania organizacyjnego oraz w trakcie zajęć wychowawczych prowadzonych przez wychowawców.

2. STANDARD II – *Personel współtworzy, gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Na każdej formie wypoczynku / zajęć z dziećmi zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
2. Organizator wypoczynku określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich”.
3. Personel zna swoje prawa oraz zakres odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nim za nieprzeżeganie „Standardów Ochrony Małoletnich”.
4. Personel zna i stosuje się do „Standardów Ochrony Małoletnich”.

3. STANDARD III – *Personel zapewnia małoletnim uczestnikom form wypoczynku równe traktowanie oraz przeżeganie ich praw*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Wychowawcy w trakcie prowadzonych zajęć zapewniają małoletnim edukację w zakresie praw dziecka, człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem. W każdej grupie część zajęć poświęcona jest prawom dziecka, ochronie przed przemocą oraz wykorzystywaniem, profilaktyce przemocy rówieśniczej oraz zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
2. W każdej grupie małoletni są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

4. STANDARD IV – *Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich*

Zapewnia małoletnim – uczestnikom form wypoczynku / zajęć skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia).
2. Ustalone zostają zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
3. Organizator wypoczynku wskazuje osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przępstwa na szkodę małoletniego.
4. Organizator wypoczynku wskazuje osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia.
5. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przeżegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującą u organizatora wypoczynku małoletnich (RODO).

5. **STANDARD V** – *Personel dba o bezpieczne relacje społeczne małoletnich oraz chroni ich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a personelem.
2. Określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. Opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internetowej oraz utrwalonymi w innej formie.
4. Opracowano procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - przemocy fizycznej,
 - przemocy psychicznej,
 - przemocy seksualnej,
 - cyberprzemocy
5. Personel realizuje plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

6. **STANDARD VI** – *Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Organizator wypoczynku prowadzi rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Rejestr jest archiwizowany w bezpiecznym miejscu.

7. **Standard VII** – *Organizator wypoczynku monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich*

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa organizator.

Rozdział 3

Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące na organizowanych formach wypoczynku oraz zajęć z dziećmi

1. **Zasady zatrudniania pracowników oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi:**

Organizator przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

- w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- w przypadku zatrudnienia każdej osoby i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z małoletnimi i opieki, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
- w przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem

lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami/dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi

- w przypadku, gdy prawo państwa, którego obywatelem jest personel, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.
- W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, składa organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Oświadczenia, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- Informacje oraz oświadczenia organizator utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych personelu.

Personel przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:

- Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w stowarzyszeniu,
- Regulaminami i instrukcjami bhp i p / poż. ,
- Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

Potwierdzenie zapoznania się z ww. dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej, dokumentacji wycieczki.

Wzór potwierdzenia stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich – uczestników form wypoczynku / zajęć z dziećmi, a personelem

1. Zasady ogólne:

- Personel dba o bezpieczeństwo małoletnich podczas organizowanej formy wypoczynku / zajęć z dziećmi.
- Personel wspiera małoletnich w pokonywaniu trudności.
- Pomoc małoletnim uwzględnia: umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności / specjalnych potrzeb edukacyjnych.
- Personel podejmuje działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.

2. Zasady komunikacji personelu z małoletnimi

Personel:

- W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów.
- Reaguje wg zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
- Daje małoletnim prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez personel/wychowawcę.
- Komunikację z małoletnimi prowadzi w sposób budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
- Nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża małoletnich.
- Nie obrzuca małoletnich wyzwiskami, nie wyśmiewa i nie ośmiesza ich, np. stosując ośmieszające przezwiska i zdrobnienia. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletnich, nie dowcipkuje i nie żartuje z nich, w sposób, który obniża poczucie własnej wartości małoletnich.
- Unika wypowiedzi nadmiernie moralizujących, krytykanckich.
- W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u niego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
- W sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje.
- Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną małoletnich:
 - ✓ rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich,
 - ✓ nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym małoletnim, którzy łamią ustalony porządek,
 - ✓ wykazuje empatię wobec małoletnich,
 - ✓ ustala i przypomina obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania małoletnich,
 - ✓ metody dyscyplinowania małoletnich dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletnich (zakaz stosowania kar fizycznych).

Zakaz stosowania jakiegokolwiek formy przemocy wobec małoletnich, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

- Kontakty personelu z małoletnimi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Personel nie dzieli ich i nie dyskryminuje (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
- Personel nie wykorzystuje wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletnich, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie, swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
- Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak: izolowanie, pomijanie, obniżanie jego statusu w grupie; stygmatyzowanie małoletnich z powodu ich zdrowia, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej; wyszydzanie małoletnich, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie; stosowanie wobec małoletnich kar niewspółmiernych do win; agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych; umieszczanie obraźliwych, ośmieszających małoletnich rysunków, zdjęć i filmów; rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających małoletnich materiałów
- Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:

- ✓ komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
 - ✓ dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
 - ✓ wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.,
 - ✓ nie pisze do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - ✓ nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
 - ✓ nie wdaje się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby małoletnim wyrządzić krzywdę.
- Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się wobec niego w sposób niestosowny, np. nie obmacuje go, nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufały, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych).
 - Nie zmusza małoletniego do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
 - Nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
 - Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyliby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wycuciem, jednak stanowczo, a także pomaga małoletnim zrozumieć znaczenie osobistych granic.
 - Personel równoważy potrzebę nadzoru z prawem małoletnich do prywatności, np. nie otacza małoletnich osobistą opieką, której oni nie potrzebują.
 - Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego, personel zapewnia obecność innej osoby dorosłej.
 - Stale nadzoruje małoletnich, każdorazowo upewniając się, że warunki wypoczynku są bezpieczne.
 - W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unika, innego niż niezbędny, kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety.
3. *Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi na organizowanych formach wypoczynku. Niedozwolone działania małoletnich.*

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/postępowania ustalonych przez kierownika wypoczynku.
- Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
- Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/ innych osób nie może naruszać ich poczucia godności/wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
- Kontakty między małoletnimi powinno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
- Problemy i konflikty między sobą małoletni powinni rozwiązywać konstruktywnie, bez użycia siły. Powinni akceptować i szanować siebie nawzajem.
- Małoletni nie mogą kpić lub szydzić ze słabości kolegów i koleżanek, nie mogą ich wyśmiewać.
- Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa

stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec kolegów i koleżanek.

- Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania personelu o zaistniałych zagrożeniach.
- Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej.
- Małoletni znają obowiązujące na formie wypoczynku procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu ich kolegów i koleżanek, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w zwrócić o pomoc.
- Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać pomoc na organizowanej formie wypoczynku / zajęć z dziećmi, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich – uczestników form wypoczynku

- Stosowanie agresji i przemocy wobec kolegów i koleżanek/ innych osób różnych formach, np.:
 - bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
 - wymuszenia,
 - napastowanie seksualne,
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
 - fizyczne zaczepki,
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
 - rzucanie w kogoś przedmiotami;
- Stosowanie agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - obelgi, wyzwiska, wulgaryzmy,
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie,
 - bezpośrednio obrażanie,
 - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
 - groźby;
- Stosowanie agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
 - poniżanie,
 - wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie,
 - pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
 - wulgarne gesty,
 - śledzenie/szpiegowanie,
 - obraźliwe SMS-y i MMS-y,
 - wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
 - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające),
 - niszczenie/zabieranie rzeczy należących do innego małoletniego,
 - straszenie,
 - szantażowanie.
- Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie formy wypoczynku / zajęć
- Nieuzasadnione, bez zgody wychowawcy opuszczanie terenu wypoczynku.
- Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas organizowanych zajęć i zabaw.
- Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
- Przebywanie w miejscach niedozwolonych.
- Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
- Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
- Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności organizatora wypoczynku.

- Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności organizatora wycieczki.
- Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od kolegów i koleżanek.
- Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
- Szykanowanie kolegów/koleżanek lub innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
- Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
- Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
- Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów/koleżanek.
- Kłamanie, oszukiwanie kolegów / innych osób.
- Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób bez ich zgody.
- Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
- Stosowanie wobec kolegów/koleżanek /innych osób różnych form cyberprzemocy.

4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

- dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, patotreści, hazard),
- działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z i bez dostępu do Internetu:

- Organizator nie zapewnia Uczestnikom (małoletnim) dostępu do urządzeń elektronicznych oraz Internetu
- Kierownik, personel nie przekazują do korzystania przez uczestnika (małoletniego) żadnych swoich urządzeń elektronicznych.
- Małoletni ma prawo korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi na formie wycieczki / zajęć zasadami – tj. podczas wycieczki 30 min. w ciągu doby podczas czasu wolnego
- Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
- Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
- Małoletni posiadają telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
- Organizator wycieczki nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu, który małoletni zabrał ze sobą na wycieczkę.
- Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć za zgodą wychowawcy prowadzącego zajęcia. Małoletni może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody wychowawcy prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
- Jeśli małoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie wychowawcę, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami/opiekunami prawnymi lub w innej ważnej sprawie.
- Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą kierownika, personelu.
- Organizator wycieczki podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków, treści stwarzające niebezpieczeństwo

werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych, różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli)

- Organizator propaguje zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz działań uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych
- Organizator podejmuje interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści, która obejmuje:
 - ustalenie okoliczności zdarzenia,
 - zabezpieczenie dowodów,
 - poinformowanie o sytuacji rodziców/ opiekunów prawnych małoletnich – uczestników zdarzenia,
 - objęcie pomocą poszkodowanego małoletniego,
 - podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowanie środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem formy wypoczynku i rodzajem przewinienia,
 - powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczestnikiem wypoczynku i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
 - określenie procedury wskazującej osoby, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczanej/zaobserwowanej cyberprzemocy.

5. Zasady ochrony wizerunku małoletnich

- Organizator wypoczynku uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
- Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dane szczególnej kategorii przetwarzania.
- Upublicznianie wizerunku małoletniego, utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim (wymóg art. 8 RODO).
- Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub w innej formie publikacji.
- Pracownikowi formy wypoczynku nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczestnika wypoczynku (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
- Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodziców/opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tego rodzica/ opiekuna.

6. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

Organizator wykorzystuje i przetwarza dane osobowe tylko zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych – Dz. U. z 1997 r. nr 883, przy zachowaniu postanowienia ww. ustawy, dotyczących gwarancji ochrony i przetwarzania tych danych. Rodzic/opiekun prawny wypoczynku wyraził pisemną zgodę na przetwarzanie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dziecka.

Rozdział 4

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

Postępowanie w przypadku podejrzenia lub zaistnienia

- cyberprzemocy
- dostępu małoletnich do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych
- naruszenia prywatności dotyczącego nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego

Zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa w placówce jest jednym z najważniejszych jej zadań. Ujawnienie ww. zjawisk wymaga podjęcia w placówce konkretnych działań interwencyjnych:

Ujawnienie przypadku:

Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu ww. zjawisk mogą być:

- poszkodowany małoletni,
- jego rodzic / opiekun prawny,
- inny małoletni,
- świadek zdarzenia,
- personel

Ustalenie okoliczności zdarzenia

- małoletni – ofiara lub świadek informuje wychowawcę lub kierownika wycieczki/personel o wystąpieniu zjawiska
- kierownik / wychowawca wycieczki dokonuje analizy zdarzenia i planuje dalsze postępowanie
- w miarę możliwości wychowawca lub/ i kierownik wycieczki/personel zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy

Zabezpieczenie dowodów

- wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane,
- należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil
- w przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, organizator/kierownik wycieczki – w porozumieniu z rodzicami małoletniego – niezwłocznie powiadamia policję.

Zidentyfikowanie sprawcy:

- kierownik wycieczki podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy
- w przypadku gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, zabezpiecza się i przekazuje policji
- w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, kierownik lub/i organizator wycieczki/personel bezwzględnie kontaktuje się z policją.

Działania wobec ofiary:

- Ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę / kierownika / personel;

- Małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, wiadomości SMS, MMS, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice);
- podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy);
- rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony wychowawcy / kierownika wypoczynku / personelu.

Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i omówienie z nimi zachowania małoletniego:

- rodzice/opiekunowie prawni małoletniego sprawcy – (uczestnika formy wypoczynku) są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu kierownika lub/i organizatora wobec sprawcy;
- na każdym etapie postępowania kierownik lub/i organizator współpracuje z rodzicami sprawcy

Działania organizatora/kierownika wypoczynku wobec sprawcy:

- objęcie (ustalonego, małoletniego sprawcy – uczestnika formy wypoczynku) sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną: praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy;
- jeżeli ujawniony sprawca jest małoletnim uczestnikiem formy wypoczynku, kierownik/organizator stosuje wobec ww. sprawcy określone w regulaminie środki dyscyplinujące.

Podstawy prawne uruchomienia procedur:

Kodeks karny, art. 200 § 1–5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art. 202

Kodeks karny, art. 190a, RODO 30.

Zgłaszanie nielegalnych treści: www.dyzurnet.pl, numer alarmowy 112, policja 997

Postępowanie w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w sieci internetowej – uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Ujawnienie przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w sieci: uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Osobami, które mogą zgłosić powyższy przypadek mogą być:

- poszkodowany małoletni,
- jego rodzice/opiekunowie prawni,
- inni małoletni (koleżanki, koledzy, przyjaciele).

Ustalenie okoliczności zdarzenia:

- osoby, które zgłaszają przypadek niebezpiecznych kontaktów w sieci, informują wychowawcę/kierownika wypoczynku/personel o wystąpieniu takiego zdarzenia;
- wychowawca/kierownik wypoczynku/personel dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;
- w miarę możliwości zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy naruszenia prywatności osoby fizycznej.

Zabezpieczenie dowodów:

- wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego, np. zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail i przekazane policji.

Zidentyfikowanie sprawcy

- Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości organizatora w większości przypadków uwodzenia przez Internet.

Działania wobec ofiary:

- Ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę / kierownika / personel;
- Małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, wiadomości SMS, MMS, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice);
- podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy);
- rodzice/opiekunowie prawni małego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony wychowawcy / kierownika wypoczynku / personelu.

Podstawy prawne uruchomienia procedury Kodeks karny: art. 200, art. 200a § 1 i 2, art. 286 § 1.

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111, <https://116111.pl/>

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: 800 100 100, <https://800100100.pl/>

Zgłaszanie nielegalnych treści: dyzurnet.pl dyzurnet@dyzurnet.pl, 801 615 005

numer alarmowy 112, policja 997

Postępowanie w przypadku wystąpienia różnych form agresji i przemocy wobec małego

Wychowawca podejmuje interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia wystąpienia różnych form agresji i przemocy wśród małych – uczestników danej formy wypoczynku.

Ujawnienie przypadku:

Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu ww. zjawisk mogą być:

- poszkodowany mały,
- jego rodzic / opiekun prawny,
- inny mały,
- świadek zdarzenia,
- personel

Ustalenie okoliczności zdarzenia

- mały – ofiara lub świadek informuje wychowawcę lub kierownika wypoczynku/personel o wystąpieniu zjawiska
- kierownik / wychowawca wypoczynku dokonuje analizy zdarzenia i planuje dalsze postępowanie
- w miarę możliwości wychowawca lub/ i kierownik wypoczynku/personel zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy

Zabezpieczenie dowodów

- wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane,
- należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil
- w przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małego lub prób uwiedzenia małego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą,

organizator/kierownik wycieczki – w porozumieniu z rodzicami małoletniego – niezwłocznie powiadamia policję.

Zidentyfikowanie sprawcy:

- kierownik wycieczki podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy
- w przypadku gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, zabezpiecza się i przekazuje policji
- w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, kierownik lub/i organizator wycieczki/personel bezwzględnie kontaktuje się z policją.

Działania wobec ofiary:

- Ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę / kierownika / personel oraz wszelką niezbędną pomoc medyczną (jeśli takiej wymaga)
- Małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, wiadomości SMS, MMS, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice);
- podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy);
- rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony wychowawcy / kierownika wycieczki / personelu.

Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i omówienie z nimi zachowania małoletniego:

- rodzice/opiekunowie prawni małoletniego sprawcy – (uczestnika formy wycieczki) są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu kierownika lub/i organizatora wobec sprawcy;
- na każdym etapie postępowania kierownik lub/i organizator współpracuje z rodzicami sprawcy

Działania organizatora/kierownika wycieczki wobec sprawcy:

- objęcie (ustalonego, małoletniego sprawcy – uczestnika formy wycieczki) sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną: praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy;
- jeżeli ujawniony sprawca jest małoletnim uczestnikiem formy wycieczki, kierownik/organizator stosuje wobec ww. sprawcy określone w regulaminie środki dyscyplinujące.

Rozdział 5

Organizacja procesu ochrony małoletnich

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich:

- Kierownik / wychowawca danej formy wycieczki – zgodnie z odrębną informacją udzieloną przez Organizatora w odniesieniu do konkretnego wyjazdu
- Personel – w sytuacji zajęć z dziećmi

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC”

bezpośrednio w miejscu realizowania wypoczynku/zajęć

W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego proszę zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu spotkanemu personelowi.

Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczki zakłada i prowadzi wyznaczona osoba.

Do czasu zakończenia sprawyteczka pozostaje w pokoju wychowawcy grupy i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

- Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia – załącznik 2.
- Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie.
- Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim.
- Protokół z posiedzenia Zespołu ds. analizy zdarzenia powołanego przez kierownika danej formy wypoczynku.
- Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana i o ile jest możliwym jego sporządzenie
- Plan wspierania ofiary

Zasady przeglądu i aktualizacji dokumentu „Standardy ochrony małoletnich”

1. Zarząd Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „HARC” dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco
2. W celu oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu prowadzone są ewaluacje typu:

- in-term (w trakcie posługiwania się i stosowania Standardów),
- ex- post (po upływie dwóch lat od daty wdrożenia).

Ewaluację przeprowadza powołany przez organizatora wypoczynku zespół z użyciem technik:

- analizy dokumentu,
- wywiadów z rodzicami i uczestnikami wypoczynku / zajęć

Dokument wchodzi w życie z dniem 01.08.2024

Załącznik 1 – Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich, regulaminami oraz politykami

Załącznik 2 – Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Zapoznałem/am się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi u Organizatora.
2. Zapoznałem/am się z obowiązującymi regulaminami, instrukcjami BHP i ppoż i zostałem/am w tym zakresie przeszkolony/a. Tym samym świadomy/a jestem pełnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo, życie i zdrowie dzieci powierzonych mojej opiece.
3. Zapoznałem/am się z Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
4. Zobowiązuję się do przestrzegania ww. przepisów oraz wykonywania wszystkich zarządzeń wydanych w tym zakresie przez władze oświatowe i kierownika placówki.

....., dnia

(miejsowość)

Przyjmuję do wiadomości i ścisłego przestrzegania

.....

(Podpis personelu)

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

<i>Dotyczy dziecka:</i>		
<i>Osoba zgłaszająca:</i>	<i>Imię i nazwisko:</i>	
	<i>Dane do kontaktu:</i>	
	<i>Stopień pokrewieństwa:</i>	
	<i>Źródło wiedzy lub informacji o przemocy</i>	
<i>Data zgłoszenia:</i>		
<i>Forma zgłoszenia:</i>	<i>Pisemna, bezpośrednio, listownie, drogą listowną [niepotrzebne skreślić]</i>	
<i>Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:</i>		
<i>Inne informacje o dziecku, rodzinie,</i>		
<i>Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc</i>		
<i>Podpis osoby zgłaszającej:</i>		<i>Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:</i>